

# H Ọ T ÊN T Ờ I NG

## BUN-GA-RI

Ng ười liên h ệ : Tr ần Th ị Thu Trang

Tel: 04.35742022 ext 244

Email: [trangtt@vcci.com.vn](mailto:trangtt@vcci.com.vn)

5.2016

## H S TH TR NG BUN-GA-RI

### M C L C

I. GI I THI U CHUNG .....	1
1. Các thông tin c b n.....	1
2. L ch s .....	2
3. ng l i i ngo i .....	2
4. V n hoá xã h i .....	2
5. Du l ch.....	4
6. Con ng i.....	7
II. TÌNH HÌNH KINH T .....	8
1. T ng quan.....	8
2. Các ngành kinh t m i nh n: .....	8
3. Các ch s kinh t .....	10
III. QUAN H NGO I GIAO – CHÍNH TR V I VI T NAM.....	10
1. Các chuy n th m cao c p g n ây .....	11
2. C ng ng ng i Vi t Nam t i Bungary .....	11
IV. QUAN H KINH T V I VI T NAM.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1. H p tác th ng m i.....	11
2. H p tác u t .....	12
3. H p tác trong các l nh v c khác.....	13
V. H P TÁC V I VCCI.....	13
1. Th a thu n h p tác ã ký k t.....	13
2. Ho t ng ã tri n khai.....	13
VI. THÔNG TIN H U ÍCH.....	15
1. a ch h u ích.....	15
2. Các thông tin khác.....	15

### PH L C THAM KH O

B ng 1. Xu t kh u VN – Bungary 2015

B ng 2. Nh p kh u VN – Bungary 2015



**I. GI I THI U CHUNG**



**1. Thông tin c b n**

<b>Tên n c</b>	C ng hoà Bungaria
<b>Th ô</b>	Sofia , (kho ng 1,4 tr. dân).
<b>Qu c khánh</b>	3/3 (Ngày gi i phóng Bungaria kh i ách Th Nh K 3/3/1878)
<b>Di n tích</b>	110 879 km <sup>2</sup>
<b>Dân s</b>	7,186,893 (7/2015)
<b>Khí h u</b>	N m òng - Nam Châu Âu, gi a bán o Ban-c ng, phía B c giáp Ru-ma-ni, phía Nam giáp Hy L p, phía òng - Nam giáp Th Nh K , phía òng giáp Bi n en, phía Tây giáp Xéc-bi-a, phía Tây nam giáp Ma-xê- ô-ni-a. Khí h u: Ôn i, mùa òng l nh, m t, mùa hè nóng, khô .
<b>Ngôn ng</b>	Ti ng Bulgaria
<b>Tôn giáo</b>	59,4% dân s theo o C c Chính th ng (Orthodox); 7,8% theo o H i (Islam); 1,7% theo các o Công giáo, Tin Lành, Chính Th ng Tông Ác-mê-ni và o Do Thái; 27,4% không rõ và 3,7% còn l i không theo o ( i u tra dân s n m 2011)
<b>n v tí n t</b>	Leva ( Lê-va ). T giá 1 USD = 1,73 Leva (5/2016)
<b>Múi gi</b>	GMT + 2
<b>Th ch</b>	Theo ch C ng hòa i ngh . T ng th ng do dân b u tr c ti p b ng b phí u, nhi m k 5 n m. Qu c h i l Vi n do dân b u, nhi m k 4 n m. Th t ng do T ng th ng c và Qu c h i b u.
<b>T ng th ng</b>	Rosen PLEVNELIEV (t 22/1/2012)
<b>Th t ng</b>	Boyko Borissov (2014)



**2. Lịch s :**

Qu c gia Bulgaria thành l p n m 681. Sau ngày l p qu c, Bulgaria luôn là i t ng xâm chi m và tranh giành nh h ng c a các c ng qu c. Bulgaria có 2 th i k h ng th nh: t th k 7 - 10 và t th k 12 - 13. qu c Vizantine ô h 170 n m (971 - 1185); qu c Th Nh K ô h 500 n m (1396 - 1878). N m 1878, chi n tranh Nga - Th k t thúc v i th ng l i c a n c Nga, Bulgaria c gi i phóng. T ó, t n c b c vào th i k phát tri n t b n ch ngh a.

N m 1912 - 1913 n ra chi n tranh Ban-c ng, Bulgaria thua tr n, b m t t. Trong 2 cu c chi n tranh th gi i, Bulgaria ng v phe qu c, phát xít và b thua.

Ngày 9/9/1944 Bulgaria c gi i phóng v i s giúp c a Liên Xô, l p chính quy n do ng C ng s n lãnh o, xây d ng CNXH (1944-1989).

Sau ngày T ng Bí th ng c ng s n Todor Jivkov b l t (10/11/1989), Bulgaria xoá b th ch XHCN, chuy n sang xây d ng Nhà n c a nguyên chính tr và kinh t th tr ng.

**3. ng l i i ngo i:**

ng l i chung v i ngo i c a Bungari là u tiên quan h v i EU và các n c ng minh là M , NATO; chú tr ng cân b ng quan h ô ng – Tây; t ng c ng quan h v i các n c láng gi ng và m t s n c khu v c châu Á, trong ó có Vi t Nam và Trung Qu c.

- Bun-ga-ri hoàn thành nh ng m c tiêu quan tr ng nh t trong chính sách i ngo i c a mình sau khi thay i th ch chính tr : là thành thành viên chính th c NATO (29/3/2004) và gia nh p Liên minh châu Âu - EU (1/1/2007).
- Tháng 4/2006, ký v i M Hi p nh h p tác trong l nh v c Qu c phòng, cho phép M cùng s d ng 4 c n c quân s t n m 2007, th i h n 10 n m. Tháng 03/2008, Bun-ga-ri là 1 trong 6 n c s m phê chu n hi p c Lisbon nh m th ng nh t EU; hi n ph n u gia nh p không gian Shengen vào n m 2011 và khu v c ng ti n chung Châu Âu n m 2015.
- Trên các đ i n àn a ph ng, Bun-ga-ri là U viên Không th ng tr c H BA nhi m k 2002-2003; tham gia l c l ng gìn gi hòa bình Nam T c , Cô-xô-vô, Áp-ga-ni-xtan, I-r c và mi n nam Li-b ng; là Ch t ch luân phiên c a t ch c An ninh và H p tác Châu Âu (OSCE) nhi m k 2004; l n u tiên tham d ASEM-7 t i B c Kinh n m 2008.
- Chính ph c a ô ng B. Borissov c m quy n t 7/2009 c b n ti p t c ng l i i ngo i c a các Chính ph tr c, nh ng tri n khai H i nh p sâu h n v i EU, c EU ti p t c c p các kho n vi n tr và u t ; t ng c ng quan h ng minh v i M và các n c láng gi ng; xét l i các đ án l n v n ng l ng ã ký v i Nga.
- V th qu c t c a Bulgaria c c i thi n, nh t là trong khu v c

**4. V n hoá xã h i:**

M t s n n v n minh c , áng chú ý nh t là c a ng i Thrace, Hy L p, La Mã, Slav , và Bulgar, ã l i d u n trong v n hoá, l ch s và di s n c a Bungary. Các t o tác



Thrace g m nhi u ngôim và vàng b c, trong khi ng i Bulgar c l i d u v t c a h trong v n hoá và ki n trúc s k . C h Bungary th nh t và th hai u là nh ng u m i c a châu Âu Slav trong h u h t th i Trung C , l i nh h ng áng chú ý v v n hoá và v n h c trong th gi i Slav Chính th ng phía ông qua các tr ng phái Preslav và Tr ng phái V n h c Ohrid. B ng ch cái Cyril, c s d ng trong nhi u ngôn ng ông Âu và châu Á, có ngu n g c t hai tr ng phái này th k 10 Công Nguyên.

Ngày nay Bungary có chín a i m di s n th gi i c a UNESCO – b c ch m n i á u th i k Trung C Madara Rider, hai l ng m Thrace (t i Sveshtari và Kazanlak), Nhà th Boyana, Tu vi n Rila và Các Nhà th á Ivanovo, V n Qu c gia Pirin và Khu D tr Thiên nhiên Srebarna, c ng nh thành ph c Nesebar. M t t o tác l ch s quan tr ng khác là kho tàng vàng ch tác c nh t th gi i, có niên i t thiên niên k th 5 tr c Công Nguyên, t Ngh a trang Varna.

N c này có m t truy n th ng âm nh c lâu dài, b t ngu n t u th i k Trung C . M t trong nh ng nhà so n nh c n i ti ng s m nh t c bi t Châu Âu Trung C là Yoan Kukuzel (kho ng 1280–1360). Âm nh c dân gian qu c gia có c tr ng riêng bi t và s d ng nhi u nh c c truy n th ng, nh gudulka ( ), gaida ( ) – kèn túi, kaval ( ) và tupan ( ). Bungary c ng có m t di s n ngh thu t th giác giàu có, c bi t trong tranh t ng, mural và các bi u t ng, nhi u tác ph m trong s này là tác ph m c a Tr ng phái ngh thu t Tarnovo.

R u Bungary c xu t kh u i kh p th gi i, và t i n m 1990 n c này v n ng th hai th gi i v t ng l ng xu t kh u r u óng chai. th i i m n m 2007, n c này s n xu t 200.000 t n r u hàng n m, x p h ng 20 th gi i. Bungary c ng s n xu t m t l ng l n bia và rakia (ch y u s n xu t t i nhà).

**5. Th thao:**

Bungary có thành tích cao t i các môn th thao nh bóng chuy n, v t, c t , b n súng, th d c, c vua, và g n ây là v t sumo và tennis. i tuy n bóng chuy n nam qu c gia Bungary là m t trong nh ng i tuy n hàng u châu Âu và th gi i, x p h ng 4 th gi i theo b ng x p h ng n m 2009 c a FIVB.

Bóng á là môn th thao c a chu ng nh t trong n c. Dimitar Berbatov ( ) là m t trong nh ng c u th bóng á Bungary n i ti ng nh t th k 21. Các câu l c b n i ti ng trong n c g m PFC CSKA Sofia ( c coi là câu l c b hàng u t n c) và PFC Levski Sofia, là câu l c b bóng á Bungary u tiên tham gia UEFA Champions League hi n i n m 2006/2007. i tuy n qu c gia thành công nh t t i k World Cup là t i World Cup 94' khi h vào t i bán k t và ch b lo i b i i tuy n Italia v i m t cú úp c a Roberto Baggio. Bungary thua tr n v i t s 2-1 và cu i cùng giành v trí th 4 sau tr n thua 4-0 khi tranh gi i 3, 4 tr c Thu i n.



Bungary tham gia vào các Olympic mùa hè và mùa đông, và lần đầu tiên họ xuất hiện trong một kỳ Olympic hiện đại là vào năm 1896, khi vận động viên thể dục nghệ thuật S Charles Champaud đi đầu cho họ. Trước đó Bungary đã tham gia vào hầu hết các kỳ Olympic mùa hè, và từ năm 2008 họ đã giành được tổng cộng 212 huy chương: 51 vàng và 84 bạc cùng 77 đồng.

## 6. Du lịch:

Năm 2007 có gần 5.200.000 du khách đã tới Bungary, bình quân này trở thành địa điểm thu hút du khách hàng đầu thế giới. Du khách từ Hy Lạp, Romania và chiếm 40%. Một số lượng lớn du khách Anh (+300.000), Nga (+200.000), Serbia (+150.000), Ba Lan (+130.000) và Đan Mạch (+100.000) tới thăm Bungary. Hầu hết trong số họ là khách du lịch nghỉ dưỡng, các dịch vụ văn hóa và lịch sử cổ bản địa, và sự thích thú của các vùng nông thôn và miền núi.

Bulgaria có khí hậu ôn hòa, mùa đông lạnh và ẩm, mùa hè khô nóng. Mùa xuân, các bãi tắm tháng 4 tới giữa tháng 6 là thời gian thích hợp du lịch nghỉ dưỡng. Ngày dài hơn, thời tiết tốt, các nhà hát và lễ hội văn hóa diễn ra nhiều.

Mùa hè vào giữa tháng 6 tới tháng 9 thích hợp leo núi, tham quan di tích, những ngôi làng cao vì du khách thích khám phá. Vào thời điểm này, nhiệt độ rất cao, bãi biển vùng Biển Đen cũng đông đúc, khách sạn và khu nghỉ dưỡng đắt đỏ.

Tháng 9 là một trong những tháng tốt nhất để tham quan Bulgaria. Cây cối mùa thu sum sê, trái cây, rau quả, biển có thể bơi và tắm nắng bãi biển. Mùa trượt tuyết bắt đầu từ giữa tháng 12 cho tới cuối tháng 4.

Bulgaria Air tiếp quản tất cả các tuyến vận chuyển hàng không quốc gia kể từ khi Balkan Airlines sụp đổ năm 2002, sáp nhập cùng Hemus Air năm 2007. Hãng hàng không này cung cấp nhiều chuyến bay tới các thành phố khác châu Âu nhưng vẫn chưa có chuyến bay thẳng tới Sofia tới các trung tâm châu Á hay Bắc Mỹ.

Khách du lịch từ châu Á, Úc thích phi cơ quốc tế từ sân bay châu Âu khác. Xe bus và xe lửa là cách di chuyển trong Bulgaria tới châu Âu và Thổ Nhĩ Kỳ, có tuyến đường xuyên Greece, Yugoslavia, Macedonia, Albania, Istanbul, Prague và Tây Âu. Khi vào Bulgaria, biển phi cho biết sẽ đi qua biên giới nào khi biển xuất phát, theo đó trả tiền thuế. Còn có thu thuế cho xe cộ cá nhân.



Xe bus nối các thành phố, thị trấn chính và đường cao tốc khách từ thị trấn trung tâm giao thông lớn. Thông thường, xe bus là lựa chọn chính. Loại xe ô tô, không thoải mái, chậm. Xe bus của các hãng tư nhân mới, nhanh và thoải mái hơn, thường hoạt động các thị trấn lớn, các thành phố và giá vé công bằng hơn xe bus công cộng. Vì vậy xe bus công cộng, bạn chỉ cần mua vé phòng vé trong bus. Mua vé trong bus thoải mái cho bạn chỉ nghĩ và bạn sẽ mua đúng tuyến đường theo bus xe. Tuy nhiên, đôi khi phòng vé lại bạn mua vé từ xe bus.

**Điểm nổi bật?**

- Sofia - Thủ đô và là điểm tham quan thú vị nhất Bulgaria. Nơi đây có nhiều công viên, trung tâm thị trấn, nhiều quán bar, quán rượu, văn phòng, hơn 250 di tích lịch sử và là nơi lý tưởng để nghỉ ngơi.
- Plovdiv - Thành phố lớn thứ hai trong nước. Có nhiều cửa hàng mua sắm và công viên rộng rãi, là thành phố có nhà hát cổ điển, nhiều ngôi nhà pha trộn phong cách Bulgaria. Hãy nhớ thăm tu viện Bachkovo cách nơi đây khoảng 1 giờ.
- Varna - Thành phố lớn thứ ba trong nước, có nhiều khu nghỉ dưỡng trên bãi biển. Nơi đây nổi tiếng vì cuộc sống về đêm, nhất là trong mùa hè.
- Burgas - Là một thị trấn công nghiệp, nhà máy dầu. Gây ấn tượng vì những bãi biển và gần khu kinh doanh, mua sắm khi đến thành phố này nơi đây nổi tiếng về du lịch.
- Rousse - Có vẻ như Vienna thu nhỏ, thành phố này có nhiều kiến trúc khó quên mà không phải ở Bulgaria có được. Hãy đến Rousse để xem những thành phố lớn thứ 4 Bulgarian, trung tâm văn hóa, kinh tế, tài chính quan trọng.
- Stara Zagora - trung tâm của tỉnh Stara Zagora, có hơn 8000 năm lịch sử, là một trong những địa danh lịch sử còn tồn tại đến ngày nay của châu Âu. Những bãi biển qua Làng khảm La Mã, Neolithic Dwellings, Regional Art Gallery, vô số quán cà phê, phòng triển lãm cũng như các khác nhau mà Paris thu nhỏ.
- Vratsa - một trong những thành phố đẹp nhất Bulgaria. Là trung tâm quan trọng về tài chính, kinh tế, du lịch, văn hóa. Là thành phố lớn nhất vùng Tây Bắc Bulgaria.





- Shumen - dù có r t nhi u tòa nhà m i nh ng c ng có m t khu v c nh v i các tòa nhà c . M t n a i l là dành cho ng i i b v i nhi u quán cà phê. Bao b c quanh ó là hình kh c ng i c i ng a Madara ch m trên vách núi. ây là m t trong nh ng di s n th gi i c a UNESCO. Còn có l ng m Thracian và hai th ô c c a V ng qu c Bulgarian – Pliska và Preslav. Tây Nam c a Shumen g n v i Kotel, ây có ngôi làng Medven xinh p v i nh ng ngôi nhà g , thác n c nh , các nhà hàng ngon mi ng và khách s n tho i mái.
- Veliko Turnovo - M t thành ph xinh p n m trên b bi n, th ô c c a Bulgaria th i trung c . Nh ng ngôi n và t ng thành ã c tái t o, hãy nh n th m khu Arbanassi g n ó.
- Sliven - M t sân gôn lý t ng, giá v a ph i. Thích h p ngh d ng.
- Smolyan - a i m du l ch thích h p cho các c p tình nhân, n i ti ng v i các b o tàng l ch s , nhà hát k ch, trung tâm mô hình v tr . Cách ó vài cây s là khu ngh d ng tr t tuy t Pamporovo.
- Vidin - M t thành ph d th ng n m bên b sông Danube. N i ây t ng là thành ph quan tr ng c a Bulgaria, a ph n c a giám m c và th ô c a nh ng ngôi làng sau này thành c ng và pháo ài quan tr ng c a sông Denube d i th i ch Ottoman. a i m n i ti ng nh t là Pháo ài Bada Vida, xây d ng t th k 10 n th k 14. ây còn nhi u nhà th n i ti ng nh St Pantaleimon, St Petka, St Greatmartyr Demetrius. i du thuy n d c b sông s em l i c m giác không th nào quên trong lòng du khách.
- Belogradchik - Tàn d c a ti n n La Mã t i ô ng B c Bulgaria. • Kurdzhali – Thành ph t a l c d i m t con p kh ng l , có nhi u di tích l ch s và di tích c . • Velingrad – Thành ph bao b c b i núi Rhodope, có h n 70 su i n c khoáng g n ó, b i n thành ph này thành n i có ngu n n c khoáng thiên nhiên l n nh t n c.
- Gabrovo - Nh n th m House of Humour and Satire (Nhà tri n lăm Tác ph m hài và trào phúng). n th m b o tàng Etura – b o tàng d ng m , t ng lòa ngôi làng ki u Bulgaria x a, tri n lăm th c n và th công m ngh . Làng dân t c c a Bozhenci t a l c g n Gabrovo. Có công trình tôn vinh cu c chi n t do t i Núi Shipka. Không xa ó là tu vi n Dryanovo t a l c trên h m núi.
- Kazanluk - xem cách ch bi n d u hoa h ng n i ti ng c a Bulgari – t t nh t nên n vào tháng 5 hay 6. Có ngôi m Thracian g n Kazanlak nên ghé th m. Trong ngôi làng Shipka g n Kazanlak có m t nhà th ng i Nga r t xinh p xây lên t ng ni m quân lính Nga ã ngã xu ng trong cu c chi n Shipka.
- Asenovgrad - m t thành ph nh g n Plovdiv, ngay c a ngõ c a núi Rhodope, n i ti n vì lo i r u vang Pamid. ây c ng là thành ph có nhi u ng i dân theo o thiên chúa giáo. Hãy nh n th m Khu n Asen và tu vi n Bachkovo n m phía Nam thành ph .
- Melnik - th lo i r u vang tuy t v i ây, ng m các Kim t tháp cát và leo lên tu vi n Rozhen.
- Nesebar - M t th tr n nh xinh p n m bên b bi n en c a Bulgaria, cách phía Nam Varna vài gi . M t trong nh ng di s n v n hóa th gi i c a Bulgaria.
- Sozopol - Cùng v i Nesebur là hai th tr n bi n có n ng ngôi nhà truy n th ng và các công trình kh o c . Vào u tháng 9, thành ph này t ch c l h i ngh thu t Apollonia n i ti ng.





- Bansko - m t th tr n c xinh p n m trên núi Pirin, v i nh ng ngôi nhà tân trang, t ng á, nh ng con ng lát s i, nh ng ngày càng phát tri n, bi n thành n i t a l c c a nh ng khách s n ngh đ ng, Bansko còn là i m tr t tuy t chính Tây Nam châu Âu. nh cao nh t c a núi Pirin cao 2916m, t thành ph n m t kho ng 1 ngày. Vào gi a tháng 8, n i ây t ch c l h i Bansko Jazz. Cách Bansko không xa là su i n c khoáng nóng t a l c các ngôi làng Banya và Ognianovo.
- Semkovo - m t khu ngh đ ng trên núi, n m phía B c th tr n Belitsa. Nó n m nh núi chính phía Nam c a dãy Rila, n gi a cánh r ng thông r m r p. • Chiprovtsi – Th tr n mi n núi xinh p Tây b c, n i ti ng v i ngh đ t th m. Th m ây làm b ng tay – đ t trên khung đ t th ng. Th giã n và xem nh ng cu c di u hành c a làng đ t, tham đ l p h c đ t, hay i b n thác Chiprovtsi g n ó.
- Thung l ng các v vua Thracian – M t khu v c di s n v n hóa UNESCO, l ng m Thracian c a Kazanlak, nhi u ngôi m khác t th k th V n th II tr c Công nguyên, có nhi u t o tác b ng vàng, ng do giáo s Kitov tìm th y. Khu v c b o tàng Kazanlak tr ng bày s l ng c v t kh ng l tìm th y trong 12 l ng m hoàng gia.
- Koprivshtitsa - tên g i c a vùng này khi n khách du l ch n c ngoài r t khó phát âm, nh ng Koprivshtitsa là m t ngôi làng c ki u Bulgaria r t p – ng nên b qua khi du l ch n ây.
- Pamporovo - m t trong nh ng khu ngh đ ng mùa ô ng n i ti ng Tây Nam châu Âu. Nên n ây vào mùa hè, vì lúc ó núi Rhodope p nh t trong n m. Pamporovo là a i m thích h p cho tr t tuy t, leo núi, thích h p cho nh ng ai có thú tiêu khi n du kh o mi n núi.
- Rila - là a danh có nhi u tu vi n xinh p. M t trong nh ng tu vi n n i ti ng nên tham quan là tu vi n Rila. Rila còn là ng n núi cao nh t trong bán o Balkan, nh núi Musala cao 2925m. Khu p nh t nên n th m là khu 7 h c a Rila, c xem nh Thánh a c a White Brotherhood.
- Balkan - ây là ng n núi chia cách hai mi n Nam B c Bulgaria. • Obedinenie – Ngôi làng Bulgaria nh bé n m g n Veliko Tarnovo
- Hissar - a danh n i ti ng v i các su i n c khoáng.
- Iskrets - Ngôi làng Bulgaria n i ti ng g n Sofia, kho ng 50km v phía B c. Có nhi u hang ng xinh p, t nhiên. Iskrets n m m t thung l ng ng p tràn ánh n ng và bao b c b i r ng thông. N i ây còn có vi n i u đ ng xây đ ng vào u th k XX, n m trong khu v n c a tu vi n c Uspenie Bogorodichno. Iskrets còn là n i sinh c a ca s Pháp n i ti ng Sylvie Vartan.

## 7. Con ng i:

- Bulgaria nhìn chung là m t t n c an toàn, ng i dân khá thân thi n. Tuy nhiên b n nên c x theo l th ng khi ra ngoài vùng du l ch, ng t ra có t i n, ng n m c quá l p đ , canh ch ng c, ng i lang thang ngo i thành vào ban êm, ng n nh ng n i t i.
- Các t ch c t i ph m là v n nan gi i, tuy nhiên không m y nh h ng n l nh v c du l ch. u súng gi a các b ng ng ít x y ra Sofia và các thành ph l n. Tr m xe



là vấn đề chi phí du khách không ít, nhưng bù lại lái xe tốt thì nên ưu xe trên xe.

## II. TÌNH HÌNH KINH TẾ

### 1. Tổng quan

Từ năm 1990, Bulgaria tiến hành cải cách kinh tế. Tuy nhiên, quá trình quá chuyển sang kinh tế thị trường Bulgaria diễn ra khó khăn và kéo dài. Từ 1997 khi nền kinh tế, lạm phát 579% và GDP giảm 8%. Từ 5/1997, Chính phủ chuyển hướng, tăng ngân sách tài chính, tiền tệ, chuyển đổi Lêva = 1 DM; nhưng sau 5 năm, kinh tế Bulgaria vẫn chưa ra khỏi khủng hoảng, thất nghiệp 18%, nợ nước ngoài 10,7 tỷ USD. Cải cách kinh tế chậm và thiếu đồng bộ khiến dân không có niềm tin khi nền kinh tế chuyển đổi.

Tháng 6/2001, Chính phủ Xi-mê-ôn thuộc Phong trào quốc gia Xi-mê-ôn (SNMII) lên cầm quyền, hứa cải thiện kinh tế trong 800 ngày. Sau 4 năm cầm quyền, SNMII thất bại thành tựu: từ năm 2002 – 2004, GDP tăng trung bình trên 5%, lạm phát giảm 6%. Năm 2004, kinh tế tăng trưởng cao nhất trong 15 năm chuyển đổi: GDP tăng 5,6%, thất nghiệp 12,6%, thâm hụt ngân sách 0,7%, nợ nước ngoài tăng mạnh tới 2,7 tỷ USD (mức cao nhất trong 14 năm qua), lạm phát 6,1%. Kinh tế tư nhân đóng góp 77% GDP, tiết kiệm 12%.

1/1/2007, Bulgari gia nhập Liên minh Châu Âu, kinh tế Bulgaria tiếp tục phát triển nhanh, tốc độ tăng GDP đạt 6% trong giai đoạn 2004-2008. GDP tăng khoảng 5% trong năm 2009, và trì trệ trong năm 2010, mặc dù có sự phục hồi đáng kể trong xu hướng.

Năm 2011, GDP theo đúng nghĩa của Bulgari tăng 2,2%, lạm phát tăng 1,8%, thất nghiệp giảm 0,7%, thâm hụt ngân sách 2%, tăng kim ngạch xuất nhập khẩu tới trên 58 tỷ USD, trong đó XK đạt 28,12 tỷ USD, FDI giảm.

GDP của Bulgari năm 2014 đạt 123,9 tỷ USD (PPP), GDP bình quân đầu người 17,054 USD. Trong những năm tiếp theo, Bulgaria đã thu hút được một lượng đáng kể FDI. Trong khi giá hàng hóa thực phẩm thì vẫn xuất khẩu ròng của Bulgaria, kết thúc của chương trình tài trợ của EU có thể làm giảm nhu cầu trong nước. Bulgari cũng đã báo GDP tăng 2,5% vào năm 2016, và năm 2017, các chuyên gia mong đợi nền kinh tế phát triển 2,8%.

### 2. Các ngành kinh tế mũi nhọn:

#### Nông nghiệp

Dù Bungary có trữ lượng nhiên liệu thiên nhiên như dầu mỏ và khí đốt dồi dào, ngành công nghiệp năng lượng phát triển cao của nước này đóng vai trò rất quan trọng tại vùng Balkan. Về mặt lý luận, các của Bungary bị nó trở thành một ngành quá cạnh tranh và phân phối dầu mỏ và khí đốt nhiên chính từ Nga tới Tây Âu và các quốc gia vùng Balkan khác. Về sản xuất thì trên đầu người, nước này xếp hàng thứ 10 trong Liên minh Châu Âu. Ngoài ra, Bungary có một ngành công nghiệp hạt nhân mạnh mẽ vì các mục đích hòa bình. Nhà máy



i n h t nhân duy nh t c a Bungary n m vùng ph c n Kozloduy, và có t ng công su t 3.760 MW. Vi c xây d ng nhà máy i n h t nhân th hai ã c B n m u: Vào g n Belene v i công su t d tnh 2.000 MW. Các nhà máy nhi t i n (TPPs) s n xu t m t l ng i n khá l n, v i h u h t t p trung t i Khu ph c h p Maritsa Iztok.

### **Công nghi p và m**

Công nghi p óng m t vai trò quan tr ng trong n n kinh t . Dù Bungary không có tr l ng l n v d u m và khí t nhiên, n c này s n xu t ra m t s l ng áng k khoáng ch t, kim lo i và i n.

Bungary là nhà s n xu t d u m h ng th p (th 97 trên th gi i) v i t ng s n l ng 3.520 bbl/ngày. Các nhà th m dò phát hi n ra gi ng d u u tiên c a Bungary g n Tyulenovo n m 1951. Tr l ng c ch ng minh kho ng 15.000.000 bbl. S n xu t khí t nhiên ã s t gi m m nh h i cu i th p niên 1990. Tr l ng khí t nhiên c ch ng minh kho ng 5.663 bln. cu m.

Khai m là m t ngu n thu xu t kh u ch y u, và ã tr thành y u t ch ch t c a n n kinh t Bungary. N c này là nhà s n xu t than ng h ng 19 th gi i, ng th 9 v s n xu t bismuth, ng th 19 v s n xu t ng, và 26 v k m. Luy n kim s t c ng có t m quan tr ng l n. H u h t s n l ng thép và gang có t Kremikovtzi và Pernik, v i m t c s luy n kim th ba t i Debelt. V s n xu t thép và s n l ng thép trên u ng i n c này ng u vùng Balkan. Các nhà máy tinh luy n chì và k m l n nh t n m t i Plovdiv (nhà máy tinh luy n l n nh t gi a Italia và dãy núi Ural), Kardzhali và Novi Iskar; ng t i Pirdop và Eliseina; nhôm t i Shumen. V s n l ng nhi u lo i kim lo i trên u ng i, nh k m và s t, Bungary ng h ng nh t ông Âu.

Kho ng 14% t ng s n l ng công nghi p liên quan t i ch t o máy và 20% nhân l c trong l nh v c này. T m quan tr ng c a nó ã gi m b t k t n m 1989.

### **Nông nghi p**

S n l ng nông nghi p ã gi m v t ng th k t n m 1989, nh ng s n xu t ã gia t ng trong (nh ng n m g n ây), và cùng v i các ngành công nghi p liên quan nh ch bi n th c ph m nó v n óng m t vai trò quan tr ng trong n n kinh t . Tr ng c y chi m t l l n h n ch n nuôi. Thi t b nông nghi p g m h n 150.000 máy cày và 10.000 máy g t p liên h p, cùng m t phi i máy bay h ng nh l n.

Bungary là m t trong nh ng nhà s n xu t s n ph m nông nghi p hàng u th gi i nh h i (th 6 th gi i), h t h ng d ng (11), mâm xôi (13), thu c lá (15), h t tiêu (18) và s i lanh (19).



**3. Các ch s kinh t**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GDP (ppp)	99,38 t USD	101 t USD	103,7 t USD	128,2 t USD	130,3 t USD	133,9 t USD
T ng tr ng GDP	0,4 %	1,7 %	1%	1,1%	1,6%	2,7%
GDP theo u ng i (USD)	13.200	13.500	14.200	17.800	18.100	18.400
GDP theo ngành (2015)	Nông nghi p: 5,2% - Công nghi p: 27,4% - D ch v : 67,4%					
L c l ng lao ng		2,533 tri u	2,451 tri u			2,535 tri u
T l th t nghi p	9,5%	9,6%	9,9%		10,7%	10%
T l l m phát	2,4%	4,2%	2,4%		-1,4%	-0,1%
M t hàng nông nghi p	rau, trái cây, r u, thu c lá, lúa mì, lúa m ch, hoa h ng d ng, c c i ng, ch n nuôi					
Các ngành công nghi p	i n, khí t, n c, th c ph m, u ng, thu c lá, máy móc, thi t b , kim lo i c b n, s n ph m hóa ch t, than c c, d u m tinh ch nhiên li u h t nhân					
Kim ng ch xu t kh u	20,6 t USD	28,12 t USD	27,67 t USD		27,91 t USD	24,33 t USD
M t hàng chính (2014)	Qu n áo, giày dép, s t thép, máy móc, thi t b , nhiên li u <b>i tác chính:</b> Germany 12.6%, Italy 9.3%, Turkey 8.7%, Romania 8.2%, Greece 6.4%, France 4.2%					
Kim ng ch nh p kh u	24,29 t USD	30,86 t USD	30,32 t USD		31,6 t USD	27,66 t USD
M t hàng chính (2014)	Máy móc, thi t b , kim lo i và qu ng, hóa ch t và nh a, nhiên li u, khoáng ch t và nguyên li u <b>i tác chính:</b> Germany 12.9%, Russia 11.9%, Italy 7.5%, Romania 6.8%, Turkey 5.8%, Spain 4.7%					

**III. QUAN H VI T NAM – BULGARIA**

**1. Quan h chính tr - ngo i giao**

Ngày 8/2/1950 hai n c l p quan h ngo i giao. T 1950 n 1989 quan h hai n c luôn phát tri n t t p. B n ã dành cho ta s ng h và giúp quý báu v tinh th n và v t ch t trong s nghi p u tranh gi i phóng dân t c và b o v t n c. c bi t, B n ã



xóa n cho ta 147 tri u Rúp (so v i s dân h n 8 tri u); nh v y Bungaria ng u trong s các n c XHCN c v vi c h tr v t ch t cho Vi t Nam tính theo u ng i c a Bungaria t n m 1975 v tr c.

T n m 1990 do Bungaria thay i th ch , quan h hai n c b ch ng l i m t th i gian ng n. T 1993, quan h d n d n c khôi ph c. Chính quy n hi n nay Bungaria ti p t c duy trì và phát tri n quan h h p tác truy n th ng v i ta.

**Các chuy n th m cao c p g n ây**

- Phía Bun-ga-ri th m Vi t Nam có: Ch t ch Qu c h i Gerdzikov(03/2004); Th t ng Bun-ga-ri S. Stanisev (11/2006), Phó T ng th ng A. Marin (04/2007), B tr ng B Qu c phòng (10/2007) Ch nhi m y ban i ngo i Qu c h i S. Passi (03/2008), B tr ng Hành chính Nhà n c N. Vasillev (04/2008), B tr ng Lao ng Maslarova (04/2008); Phó Th t ng, B tr ng Ngo i giao I. Kanfin (11/2008); T ng th ng G. Parvanov (01/2009); Th tr ng th nh t B ngo i giao Ma-rin Rai-c p (3/2010); Ch t ch Qu c H i Tsetska Tsacheva (4/2012); Phó Th t ng kiêm B tr ng Tài chính Simeon Dyankov (10/2012). Tháng 10/2013: T ng th ng Bulgari sang th m Vi t Nam. Th t ng C ng hòa Bungaria Plamen Vasilev Oresharski và Phu nhân (4/2014)
- V phía Vi t Nam th m Bun-ga-ri có: Th t ng Phan V n Kh i (09/2000), Phó Ch t ch Qu c h i Tr ng Quang c (04/2004); Tr ng Ban i ngo i Trung ng ng Nguy n V n Son (06/2004); Ch t ch H i ng nhân dân Tp Hà N i Phùng H u Phú (07/2004); Phó Ch t ch n c Tr ng M Hoa (10/2005); Tr ng ban Khoa giáo Trung ng Nguyên Ph ng (02/2006); Phó Ch t ch Qu c h i Nguy n Phúc Thanh (01/2007), Ch t ch Qu c h i Nguy n Phú Tr ng (06/2008), Phó Th t ng th ng tr c Nguy n Sinh Hùng (07/2010); Phó Ch t ch n c Nguy n Th Doan (10/2010), Phó Th t ng Nguy n Thi n Nhân (09/2012)
- n tháng 11/2010, hai bên ã ký 21 Hi p nh và các v n ki n h p tác gi a 2 n c t o c s pháp lý m i cho quan h , trong ó có Hi p nh x lý hai kho n n và Hi p nh mi n th th c cho ng i mang h chi u ngo i giao và h chi u công v .

**2. C ng ng ng i Vi t Nam t i Bungary**

Hi n có kho ng h n 1000 ng i Vi t Nam sinh s ng t i Bun-ga-ri, ch y u kinh doanh hàng may m c, th công m ngh ho c nông ph m.

**3. H p tác th ng m i song ph ng:**

V h p tác th ng m i, so v i các i tác c a Vi t Nam trong kh i EU, Bungari tuy là m t i tác truy n th ng, tin c y nh ng kim ng ch th ng m i hai chi u th i gian qua th c s còn quá khiêm t n so v i ti m n ng và mong mu n c a hai bên. N m 2012, trao i th ng m i hai chi u gi a Vi t Nam - Bungari ch t g n 59 tri u USD. Trong ó,



Vi t Nam xu t kh u vào Bungari g n 38 tri u USD và nh p kh u t Bungari h n 21 tri u USD. Theo s li u th ng kê c a T ng c c H i quan Vi t Nam, n m 2013 kim ng ch th ng m i hai chi u có t ng nh ng c ng ch t h n 67 tri u USD, trong ó Vi t Nam xu t kh u h n 43 tri u USD và nh p kh u t Bungari h n 24 tri u USD.

N u xét v con s tuy t i, quan h th ng m i hai n c còn r t th p. Tuy nhiên, n u xét v t c t ng tr ng thì kim ng ch th ng m i hai chi u Vi t Nam – Bungari so v i các n c EU v n t m c khá. Kim ng ch th ng m i hai chi u v n liên t c t ng t 15-20% trong nh ng n m g n ây m c cho n n kinh t hai n c c ng nh th gi i v n trong giai o n khó kh n. ây là tín hi u vui trong quan h th ng m i hai n c.

Các m t hàng xu t kh u ch y u c a Vi t Nam là: g o, h t i u, cà phê, h t tiêu, th y s n ông l nh, các s n ph m t cao su, da, may m c, giày dép, túi xách, vily, ô dù, máy tính và ph ki n linh ki n i n t và nh p kh u t Bungari: thu c tân d c, thu c b o v th c v t, lúa m , r u nho, th c n gia súc, nguyên li u và ph gia ch bi n th c n gia súc, máy móc thi t b và d ng c c khí.

**Kim ng ch XNK gi a Vi t Nam - Bungary**

*n v tri u USD*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<b>VN xu t</b>	75,1	41,348	36,913	26,85	37,02	41,2	47,7	40,8
<b>VN nh p</b>	16,0	28,864	49,201	42,24	21,67	26,4	39,5	61,7
<b>T ng XNK</b>	91,1	70,212	86,114	69,09	58,69	67,6	87,2	102,5

*Ngu n T ng C c H i quan*

**4. H p tác u t :**

V h p tác trong l nh v c u t , hi n t i Bungari có 8 d án u t tr c ti p t i Vi t Nam v i t ng s v n ng ký 31,4 tri u USD, trong ó có 5 d án 100% v n n c ngoài v i tr giá u t 14,96 tri u USD, chỉ m h n 50% t ng v n u t t i Vi t Nam, ng th 54 trong t ng s 92 qu c gia và vùng lãnh th u t vào Vi t Nam. Các d án u t bao g m các l nh v c: may m c, ch bi n th c ph m, công ngh thông tin. Các nhà u t Bungari hi n ang ho t ng t i 5 a ph ng thu c các t nh: Lâm ng, Th a Thiên Hu , Hà N i, Tp. H Chí Minh.



## 5. H p tác trong các l nh v c khác

- Tr c n m 1990, Bun-ga-ri ã giúp ào t o cho Vi t Nam 3600 cán b các ngành và kho ng 23 nghìn công nhân, lao ng.
- Tháng 2/2001 hai bên ký Hi p nh n i l i h p tác giáo d c và Ch ng trình h p tác 2001-2003.
- Tháng 11/2007, hai bên ký Ch ng trình h p tác giáo d c cho giai o n 2007 – 2009.
- Hi n hai bên ang àm phán ký ti p Ch ng trình h p tác giáo d c t 2010– 2014.
- n tháng 6/2010, có 37 l u h c sinh Vi t Nam ang h c t i Bungary theo các ch ng trình h p tác gi a hai n c.

## IV. H P TÁC V I VCCI

### 1. Tho thu n h p tác ã ký k t

- Tho thu n h p tác gi a VCCI và Phòng Th ng m i và Công nghi p Bulgaria (1998)
- Ph l c Hi p nh h p tác gi a BCCI & VCCI (6/3/2004)
- Tho thu n h p tác gi a VCCI và PTM Bulgaria (2005).

### 2. Ho t ng ã tri n khai

- T ch c g p g Doanh nghi p Vi t –Bun nhân chuy n th m Vi t Nam c a ch t ch Qu c h i Bulgaria Gerdjikov (6/03/2004). Doanh nghi p Bulgaria 14, doanh nghi p Vi t Nam: 150
- Ngày 23.11.2006, nhân chuy n th m chính th c c a Th t ng Bulgaria n Vi t nam, Phòng Th ng m i và Công nghi p Vi t nam ph i h p v i s quan Bulgaria t i Vi t nam và B kinh t và N ng l ng Bulgaria ã t ch c Di n àn Doanh nghi p Vi t nam - Bulgaria. Tham d có h n 30 doanh nghi p Bulgaria và g n 300 doanh nghi p Vi t nam. T i di n àn ã có 2 tho thu n c ký:
  - o *Tho thu n gi a CMC và cty Lotos c a Bulgaria v vi c nh p kh u sang Bulgaria 50.000PC/n m*
  - o *Th o thu n h p tác phát tri n du l ch gi a Hi p h i Du l ch Bulgaria và Công ty Th ng m i và du lịch, B TM*
- Ngày 23.04.2007, nhân chuy n th m chính th c c a Phó T ng Th ng Bulgaria n Vi t nam, Phòng Th ng m i và Công nghi p Vi t Nam ph i h p v i s quan Bulgaria t i Vi t nam và Phòng Th ng m i và Công nghi p Bulgaria ã t ch c Di n àn Doanh nghi p Vi t nam - Bulgaria. Tham d có h n 20 doanh nghi p Bulgaria và g n 200 doanh nghi p Vi t nam.
- Tháng 6/2008, ph i h p v i V n phòng Qu c h i, t ch c oàn 40 doanh nghi p tháp tùng Ch t ch Qu c h i Nguy n Phú Tr ng th m chính th c CH Hungary, Rumani, CH Bungary và CH Pháp và t ch c Di n àn doanh nghi p Vi t Nam – Bungary t i Sofia nhân chuy n th m này.





- 07/2010, Phi hành phần thực hiện toàn tháp tùng Phó Thủ tướng Nguyễn Sinh Hùng thăm chính thức CH Bulgaria và Cộng hòa Ý. Đoàn gồm 22 doanh nghiệp thành viên, hoạt động trong các lĩnh vực du lịch, nông nghiệp, sản xuất kinh doanh thép, du lịch – tài chính – ngân hàng, xi măng, phân bón – hóa chất, xuất nhập khẩu hàng dệt may, dịch vụ vận chuyển, xuất khẩu xây dựng cơ sở hạ tầng và kinh doanh bất động sản, máy móc thiết bị, thủy điện. Nhân chuyến thăm, VCCI đã phi hành phần với các đối tác Bulgaria và Ý tổ chức 2 Diễn đàn doanh nghiệp song phương tại Sofia (8/7) và tại Milan (13/7). Doanh nghiệp Bulgaria có nhu cầu tìm kiếm và sản xuất hàng dệt may tại Việt Nam nằm trong lĩnh vực dệt cơ bản, công nghiệp nhẹ, thủ công mỹ nghệ, công nghệ thông tin và du lịch. Về phía Italy, các doanh nghiệp bên cạnh tập trung vào các lĩnh vực dệt may, da giày và cơ sở hạ tầng. Hiện nay, Việt Nam đang thu hút các doanh nghiệp Bulgaria và Italy đánh giá là đối tác tiềm năng do có sự tăng trưởng nhanh và bền vững, hệ thống chính trị ổn định, có chính sách ưu tiên và tạo điều kiện cho các nhà đầu tư nước ngoài, lực lượng lao động trẻ và giá nhân công thấp.



## V. THÔNG TIN H U ÍCH

### 1. a ch h u ích

<b>n v - a ch</b>	<b>Tel/Fax</b>	<b>Email/Website</b>
<b>Vi t Nam</b>		
Ban Quan h qu c t , VCCI <i>S 9 ào Duy Anh, Hà N i</i>	T: 84-4-35742022 máy l 203	<a href="mailto:chaultm@vcci.com.vn">chaultm@vcci.com.vn</a> <a href="http://www.vcci.com.vn">www.vcci.com.vn</a>
i s quán Bungary t i Vi t Nam <i>5 V n Phúc, Núi Trúc, Hanoi</i>	T: 84-4-38452908 F: 84-4-38460856	
<b>Bungary</b>		
i s quán Vi t Nam t i Bungary <i>Bulgaria, Sofia 1113 Jetvarka str., No1</i>	T:+ 359-2-963 3658 963 2743, 963 2609, F:+ 359-2-963 3742	<a href="mailto:vnemb.bg@mofa.gov.vn">vnemb.bg@mofa.gov.vn</a>
Th ng v Vi t Nam t i Bulgaria <i>Dospat str., 11, 1st Floor, Sofia 1606, Bulgaria</i>	T:+ 35 92 953 35 12/ 9632 309 F: +35 92 963 3173 / 9633 658	<a href="mailto:vietradesophia@hotmail.com">vietradesophia@hotmail.com</a> , <a href="mailto:le_ba_luan@hotmail.com">le_ba_luan@hotmail.com</a>
Phòng Th ng m i và Công nghi p Bulgaria <i>1058 Sofia, 42 Parchevich Str.</i>	T: (+359 2) 9872631/35 F: (+359 2) 987 32 09	<a href="mailto:bcci@bcci.bg">bcci@bcci.bg</a> <a href="http://www.bcci.bg">www.bcci.bg</a>
Trung tâm phát tri n kinh t <i>1407 Sofia, 46 Chervena steba Str.</i>	T: (+359 2) 819 07 77 F: (+359 2) 819 07 76	<a href="mailto:ced@ced.bg">ced@ced.bg</a> <a href="http://www.ced.bg">www.ced.bg</a>
C c u t Bulgaria <i>1000 Sofia, 31 Aksakov Str.</i>	T: (+359 2) 985 55 00 F: (+359 2) 980 13 20	<a href="mailto:fia@investbg.government.bg">fia@investbg.government.bg</a> <a href="http://www.investbg.government.bg">www.investbg.government.bg</a>

### 2. Các thông tin khác

\*Website CIA – The World Factbook : [www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bu.html](http://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bu.html)

\*Website B Ngo i giao Vi t Nam : [www.mofa.gov.vn/vi/cn\\_vakv/euro/nr040819111110](http://www.mofa.gov.vn/vi/cn_vakv/euro/nr040819111110)



**Bảng 1. Xu t khẩu VN – Hungary tháng 12/2015**

N c/M t hàng ch y u	VT	S li u tháng báo cáo		C ng d n n h t tháng báo	
		L ng	Tr giá (USD)	L ng	Tr giá (USD)
<b>BUNGARI</b>			<b>3.810.45</b>		<b>40.845.00</b>

**Bảng 2. Nh p khẩu VN – Hungary tháng 12/2015**

N c/M t hàng ch y u	VT	S li u tháng báo cáo		C ng d n n h t tháng báo	
		L ng	Tr giá (USD)	L ng	Tr giá (USD)
<b>BUNGARI</b>			<b>4.189.59</b>		<b>61.649.12</b>